

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. An filii infidelium poßint invitis parentibus baptizari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Ego te abluo, seu baptizo, si non ipse, sed alius eum abluat, seu aquam in eum injiciat, vel illum aqua immergat. Imò ut loco citato ostendit Sanctus Thomas, neque hæc forma esset valida, Nos te baptizamus: nec ulla commoda forma in hoc casu adhiberi potest. Sic etiam non est validus Baptismus, si unus unam, alius aliam formam partem pronunciet.

XIII. Quia si puer jamjam morituro aditarent tantum duo, mancus alter, aliter mutus.

Quare si contingeret puero necdum baptizato, & jamjam morituro altare tantum duos, alterum mancum, qui cum abluere non possit, alterum mutum, in hoc etiam casu Baptismus ab iis collatus non esset validus: sicut si contingeret unum tantum, eumque mutum adesse, in hoc inquam casu, si is aquam injiceret, & formam signi seu nutibus, eo modo quo muti loqui solent, exprimeret, Baptismus absque dubio esset invalidus, quamvis Paludanus in casu necessitatis putet eum esse validum, sed eodem modo dicere posset, si in casu necessitatis deesset aqua naturalis, posse rosaceam, aut aliud quidpiam loco aquæ applicari, & alia hujusmodi. Addit tamen Suarez disp. illa 23. sect. 3. §. Ad ultimam verò, in casu illo quando tantum adessent mancus & mutus, posse puerum eo modo baptizari juxta aliam sententiam, præstat enim potius Baptismus dubium suscipere, quam nullum, postea tamen si daretur occasio, Baptismus ille esset sub conditione iterandus.

SECTIO TERTIA.

An filii infidelium possint invitis parentibus baptizari.

I. Sermo tantum est de infantibus.

DE solis infantibus est sermo; adulti enim, seu qui ad rationis usum pervenerunt, eum hac in parte sui juris sint, ut tum validè, tum licitè baptizentur, à parentum voluntate non pendent. Sermo etiam non est de validitate Baptismi parvulorum; certum enim est contra Durandum, Marfilium, Paludanum, & Catharinum, horum Baptismus, quantumvis reluctanter parentibus fiat, esse validum. Querimus itaque utrùm infantes infidelium, hoc est eorum, qui nunquam fuerunt baptizati, licitè baptizentur invitis parentibus, posse namque filios hæreticorum invitis parentibus baptizari, saltem ut plurimum, est indubitatum. Per hæreticos verò non illos tantum intelligimus, qui post susceptum Baptismum lapsi sunt in hæresim, sed illos etiam, qui postquam sunt baptizati, in Judæismum etiam vel paganismum inciderint; horum enim infantes certum est Ecclesiam habere jus baptizandi, quantumvis parentes reluctentur, nam & ipsosmet parentes ad fidem servandam cogere potest, cum directè subfint potestati, & jurisdictioni illius spirituali.

II. Quorumcumque infidelium infantes in articulo mortis licitè invitis parentibus baptizantur.

Prima conclusio: Infantes infidelium, seu eorum qui nunquam baptizati sunt, sive politicè Principibus Christianis quoad potestatem temporalem subiecti sint, sive non, in præsentem articulo licitè baptizantur, præsertim occultè, quantumvis invitis ac reluctanter parentibus: ita Valentia hic, quæst. 3. punct. 3. Suarez to. 3. in tertiam partem, sect. 3. §. Ex his autem: Vasquez disp. 155. cap. 2. Henriquez lib. 2. cap. 25. num. 4. Soto, Divus Antoninus, & alii. Ratio est, quia in hoc casu nec periculum est apo-

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

stasia, seu ne puer postea labatur in infidelitatem, nec sit injuria parentibus, eum infans in hoc articulo sit moraliter extra parentis potestatem, cum parentis jus tunc in puero propemodum sit extinctum.

Secunda conclusio: Extra mortis periculum, infantes quorumcumque infidelium, etiam eorum qui potestati temporali Christianorum Principum subfint, si servi Christianorum non sint, non possunt invitis parentibus baptizari. Quod de parentibus dixi, dici etiam debet de tutoribus, aliisque, sub quorum curâ & gubernatione existunt, idque nec privatâ auctoritate, nec publicâ: ita S. Thomas hic, quæst. 68. art. 10. & 2. 2. quæst. 10. art. 12. quem Thomæ omnes sequuntur, Caietanus, Bannez, Capreolus, Paludanus, & alii: Divus Antoninus 2. parte, tit. 12. cap. 2. §. 4. Richardus in 4. dist. 6. art. 3. q. 3. Valentia quæst. 3. puncto 3. Suarez hic, disp. 25. sect. 3. & 4. Vasquez hic, disput. 155. cap. 2. Henriquez libro 2. cap. 25. num. 4. & alii. Scotus tamen, Gabriel in 4. dist. 4. & alii existimant illorum infidelium infantibus, qui politicè Christianis Principibus subfint, Baptismum licitè conferri, quantumvis reluctentur parentes.

III. Extra mortis periculum, infantes, qui servi non sunt, infantes contra parentum voluntatem baptizari licitè non possunt.

Ratio conclusionis est, hujusmodi namque infantes, cum sine injuriâ abstrahi nequeant à parentibus, & jure naturæ eorum curâ ac dispositioni subfint, frustra ac planè inutiliter baptizantur, imò cum injuriâ Sacramenti, & includit sacrilegium, nam ut habetur in Concilio Toletano 4. cap. 59. fieri moraliter loquendo non potest, ut infantes baptizati, sub parentum infidelium curâ educati, eosdem cum iis errores adulti non profiteantur. Accedit educationem liberorum ipso naturali jure debitam esse parentibus: quare vel Sacramento, ut dixi, & Christianæ religioni injuria fieret, si sub parentum tutelâ relinquerentur, vel parentibus, si auferrentur. Marfilius verò & Sylvestre verbo Baptismus 4. quæst. 7. unius ex parentibus consensum sufficere arbitrantur: quod verius videtur seculo periculo apostasia.

IV. Frustra est inutiliter baptizantur, cum adulti moraliter loquendo sint professuri paganismum.

Si tamen infans aliquis, filius parentis infidelis, etiam nullo modo subiecti Principibus Christianis, ita abstractus esset à parentibus, ut nulla sit probabilitas fore ut parentibus reddatur, poterit sine ullo parentum consensu baptizari. At si puer aliquis mansurus sit sub parentum infidelium liberâ potestate, existimo eum non esse baptizandum, etiam si uterque parens præbeat consensum. Quare etsi Navarrus libro 3. Consilio quinto de Baptismo, & quidam recentiores apud Azor tom. 1. lib. 8. cap. 28. quæst. 6. dicant, si parens infidelis petat ut ejus filius baptizetur ne infans forteat, vel ut à dæmone, aut morbo aliquo per Baptismum liberetur, existimo nihilominus eum, sine magnâ cautelâ adhibitâ, ac securitate, fore scilicet ut parentes eum, ubi ad adultam ætatem pervenerit, non urgeant ad Judæismum vel Paganismum amplectendum, nec aliunde sit periculum ne in ritus illos & errores labatur, non esse ad Baptismum admittendum.

V. Infans infidelium planè à parentibus separatus, potest sine eorum consensu baptizari.

Dixi in conclusione, si Christianorum servi non sint, si enim Christianis dominis ut servi subficiantur, possunt infantes potestate, quam in eos eorumque parentes habent domini, separati à parentibus, & licitè baptizari, quantumcumque reluctentur parentes. Neque, ut rectè ostendit Suarez citatus, hoc, ut prætendunt aliqui, est contra Sanctum Thomam, imò potius videtur

VI. Si parentes infideles sint servi Christianorum, possunt eorum filii invitis parentibus baptizari.

M m esse

esse juxta illius mentem; postquam enim hic, quæst. 68. art. 10. objecisset, cum Judæi sint ferivi Christianorum, posse eorum filios licite baptizari, respondet Judæos non esse proprie servos, sed politicè tantum Christianis subesse, quo responso satis declarat, si verè & proprie essent servi, posse eos, reluctans etiam parentibus, licite baptizari; quod idem docet 2. 2. quæst. 10. a. 12. ad tertium. Hujus autem rei veritas à receptâ illâ passim doctrinâ pendet, posse scilicet ex vi potestatis, quam dominus in servos habet, filium à parente separari, si verò semel sit separatus, nec sit verisimile eum amplius ad parentem rediturum, nil obstat quo minus licite baptizetur, ut numero præcedente diximus de filio infidelis nullo modo subiecti Christianis. Quare existimo ulterius posse dominum vendere parentem in partes longinquas, ut habeat opportunitatem filium ejus baptizandi; in hoc enim utitur jure suo, nec ullam ei facit injuriam.

VII.
Quid si alter ex parentibus sit infidelis, alter baptizatus.

Si infans ex altero tantum parente baptizato nascatur, S. Thomas in supplemento, quæst. 79. art. 4. ad 4. Sotus, Sylvester, & Henriquez libro 2. cap. 25. existimant eum posse utroque etiam parente invito baptizari, modò absit periculum apostasie. Ratio est; cum enim alter ex parentibus subjiçatur immediatè spirituali jurisdictioni Ecclesie, infans ratione illius eidem jurisdictioni subjiçitur mediatè. Deinde in dubio, & æquali conditione stare potius oportet pro innocente, in tanto præsertim periculo, ac est amissio æternæ salutis.

VIII.
Quocumque modo infidelium filii redduntur mancipia Christianorum, possunt baptizari.

Tertia conclusio: Probabilius etiam videtur quod affirmat Durandus in 4. distinct. 4. q. 6. Suarez, Vasquez, Valentia, Henriquez & alii, filios scilicet eorum infidelium, qui in bello à Christianis capti sunt, vel aliâ ratione illorum mancipia redduntur, posse invitis parentibus baptizari, modò ab eis abstrahantur, provideaturque ne ad eos cum periculo apostasie redeant. Quod etiam verius existimo de eorum infidelium infantibus captis, cum quibus justum bellum à Christianis geritur, quamvis eorum parentes necdum in Christianorum potestatem venerint: sicut enim alia bona possunt ab infidelibus illis citra injuriam auferri, ita & liberi, sicque abstracti, à parentibus, licite baptizari: utrum autem semper expediât, constabit ex sequentibus.

IX.
Volunt aliqui tenari dominos Christianos hujusmodi infantes baptizare.

Imò ulterius aliqui affirmant, non solum posse dominos Christianos infidelium infantes hoc modo jure belli captos baptizare, sed etiam teneri, nec posse eos reddere parentibus: ita sentire videtur Scotus, Gabriel, & alii nonnulli, idque universim asserunt de omnibus infidelium infantibus, quocumque modo in potestatem dominorum Christianorum pervenerint, & fiant mancipia.

X.
Verius est non obligari dominos baptizare hos infantes.

Contrarium tamen cum communi Theologorum sententiâ videtur probabilius, nullam scilicet esse obligationem hos infantes baptizandi. Hæc, inquam, est communis ferè omnium sententia, docentium non expedire infantes hosce à parentibus abstrahi, ut baptizentur. Ratio autem assertiois est; in primis enim hæc obligatio in nullo jure positivo fundatur, ut constat, nam ex jure gentium tenentur domini hos parvulos parentibus justum pretium pro eorum redemptione offerentibus reddere, juris autem gentium conservatio, & ad religionis ac fidei nostræ honorem apprimè spectat, Christianæque Reipublicæ utilitati ac dignitati maximè est necessaria.

Cum ergo jure divino nullus teneatur infantem, nisi in mortis periculo baptizare, non est unde hos infantes baptizandi obligatio oriatur.

SECTIO QUARTA.

Reliqua ad Baptismi notitiam requisita.

NON tantum licite possunt, Christianorum I. infantes prius baptizari, quam possunt liberè hoc velle, sed etiam expedit ut id fiat, imò est præceptum Ecclesie, ut eorum Baptismus diu non differatur. Dux primæ partes definitæ sunt in Concilio Tridentino sess. 7. can. 13. de Baptismo, ubi Anathema ei dicit Concilium, qui affirmaret, præstare non baptizare parvulos, quam eos non proprio actu credentes baptizare. Unde jam inde à nascente Ecclesiâ hanc semper inter fideles viguisse consuetudinem, ex Sanctis Patribus ostendit Suarez hic, disp. 25. sect. 2. quare primo ad hoc opportuno tempore iis est conferendus Baptismus.

Hinc probatur tertia assertiois pars, debere II. scilicet eos, dum adhuc in infantia sunt, baptizari; quamvis enim nullum hac de re, secluso periculo mortis, extet præceptum, communis tamen Ecclesie consuetudo, ut rectè Suarez citatus, vim legis seu præcepti habet, per quod obligantur illi, ad quos ea cura pertinet, ut eorum Baptismus diu non differant, & ferè differri non debet ultra octiduum: etiam si, ut notat Pater Tannerus hic, disp. 4. quæst. 3. dub. 1. mos olim in Galliâ fuerit, ut non alio, seclusâ necessitate, quam Paschæ & Pentecostes tempore baptizarentur, ut ex Concilio Matifconensi II. can. 3. constat.

Hanc veritatem impugnârunt olim hæretici III. quidam tempore Sancti Bernardi, quos Petrus brusianos & Henricianos vocabant. Nostro etiam tempore hanc hæresim denuò suscitavit Balthasar Pacimontanus, qui ut ait Pater Tannerus citatus, quondam Professor fuit & Parochus Ingolstadtii, ac tandem Viennæ unâ cum uxore combustus facem prætulit Anabaptistis, ut cum hac in re sequerentur. Hi negabant Baptismus infantibus vel licite, vel valide ante rationis usum conferri, quare ad adultam ætatem omnes, nonnulli ad trigessimum ætatis annum, quo tempore Christus baptizatus est, Sacramenti hujus administrationem differendam affirmabant. Sed facile refelluntur ex dictis; qui verò hoc eorum somnium fusiùs impugnatum videre cupit, consulat Bellarminum libro primo de Baptismo, capite octavo. In eodem etiam errore fuit Lutherus, docens sine propriâ & actuali fide Baptismus nemini prodesse. Occasionem verò, ut aliis hujus temporis hæresibus, ita huic etiam, more suo præbuit Erasmus in paraphrasi in Mattheum.

Quæres: Utrum baptizari possit parvulus jam morti proximus, si vel per minimam aquæ asper- IV. sionem timeatur ne ei mors acceleretur? Respondetur, casum moraliter esse impossibile, præsertim si aqua calore modico temperetur, ac parum tantum aquæ infundatur, & confestim abstergetur. Si verò admittatur casus, Soto in 4. dist. 3. art. 8. ait illum qui hoc modo infantem (idem est de adulto) baptizat, & mors inde sequitur,